

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม
Nakhon Pathom Rajabhat University

รายวิชาเครื่องตีไทย 2

บทที่ 2 เพลงพิธีการและเพลงระเคอม

เพลงชาติ

เพลงชาติไทยปัจจุบันใช้ในการเคารพธงชาติตอน 08.00 น. และ 18.00 น. ทำนองเพลงเป็นเพลงท่อนเดียว บรรเลงไม่กลับต้น บรรเลงตามเนื้อร้อง ข้อมูลจากวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของเพลงชาติไทย และผลกระทบที่มีต่อชนชั้นทางสังคม โดยวราวัฑฒ์ ชูโต เขียนคำร้องเพลงชาติไทยว่า

ประเทศไทยรวมเลือดเนื้อชาติเชื้อไทย เป็นประชารัฐ ไผทของไทยทุกส่วน อยู่ดำรงคงไว้ได้ทั้งมวล ด้วยไทยล้วนหมายรักสามัคคี ไทยนี้รักสงบแต่ถึงรบไม่ขลาด เอกราชจะไม่ให้ใครข่มขี่ สละเลือดทุกหยาดเป็นชาติพลี เถลิงประเทศชาติไทยทวีมีชัย ชโย (วราวัฑฒ์ ชูโต, 2549, หน้า 156) ทำนองดนตรีตั้งคลิปวีดีโอ

เพลงชาติ

เพลงสรรเสริญพระบารมี

เพลงสรรเสริญพระบารมีเป็นบทเพลงที่ใช้เพื่อสรรเสริญพระบารมีแห่งพระมหากษัตริย์ของไทย บรรเลงเมื่อมีงานเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ เช่นงานวันพ่อแห่งชาติ งานรับเสด็จ ฯ เป็นต้น ลักษณะของเพลงเป็นเพลงท่อนเดียว บรรเลงไม่กลับต้น บรรเลงตามเนื้อร้องของเพลงที่ว่า

ข้าวรพุทธเจ้า เอามโนและศิระกราน นบพระภูมิบาล บุญดิเรก เอกบรมะจักริน พระสยามินทร์ พระยศะ
ยั้งยง เย็นศิระเพราะพระบริบาล ผลพระคุณ ฐ รักษา ปวงประชาเป็นสุขसानต์ ขอบันดาล ฐ ประสงค์ใด จงสฤษดิ์
ตั้ง หวังวรหฤทัย ดุจถวายชัย ชโย (ครูเงิน, 2542, หน้า 41)

เพลงสรรเสริญพระบารมี

เพลงประกอบงานมงคล

เพลงประกอบงานมงคลตามเกณฑ์มาตรฐานวิชาชีพไทย ชั้นที่ 7 ประกอบด้วย เพลงเหาะ เพลงเข้าม่าน เพลงปฐุม เพลงกลม และเพลงกราวใน วิธีการบรรเลงคือใช้บรรเลงในงานมงคล เช่น เมื่อบรรเลงโหมโรงเช้า หรือโหมโรงเย็นเสร็จ ปี่พาทย์ปกติจะบรรเลงเพลงเรื่อง หรือเพลงประกอบต่าง ๆ ที่ได้กล่าวมา โดยถ้าเป็นงานมงคลช่วงเช้า จะประกอบเพลงเหาะ เพลงกลม งานมงคลช่วงเย็นก็บรรเลงได้ทั้ง 5 เพลงที่กล่าวมา ใช้ประกอบเพื่อครั้นเวลารอพิธีสงฆ์

เพลงประกอบงานมงคล (เพลงเหาะ)

เพลงประกอบงานมงคล (เพลงเข้าม่าน)

เพลงประกอบงานมงคล (เพลงปฐุม)

เพลงประกอบงานมงคล (เพลงกลม)

เพลงประกอบงานมงคล (เพลงกราวโน)

แบบฝึกหัดท้ายบท

ให้ผู้เรียนเปลี่ยนเสียงบรรเลงเพลงเหาะ ในเสียงที่ 2 และเสียงที่ 3 โดยการบรรเลงเปลี่ยนเสียงในลักษณะขึ้นสี่เสียงและลงห้าเสียง

ตัวอย่างเพลงเหาะเสียงที่ 2

ท่อน 1

มือขวา	----	- มี่ - มี่	- มี่ - มี่	- รี่ - ตี่	- ล --	ซุ ซุ --	ตี่ ตี่ --	รี่ รี่ - มี่
มือซ้าย	--- ม	----	- ซุ - ม	- ร - ด	- ม - ร	--- ด	--- ร	--- ม

มือขวา	-- ร ม	- ซุ - ล	- ตี่ - ล	- ซุ - ม	- ซุ - ล	- ซุ --	ม ม --	ร ร - ด
มือซ้าย	- ด --	- ซุ - ล	- ด - ล	- ซุ - ฑ	- ซุ - ล	- ซุ - ฑ	--- ล	--- ซุ

กระบวนการฝึกซ้อม

ให้ผู้เรียนฝึกฝนเพลงให้แม่นยำ จนท่องให้ขึ้นใจ เนื่องจากเพลงชาติและเพลงสรรเสริญพระบารมี เป็นเพลงบังคับทาง จีงบรรเลงเพลงไปในทิศทางเดียวกันทุกเครื่องในวงดนตรีนั้น ๆ แล้วแต่บริบทที่ใช้ในวงต่าง ๆ

เพลงประกอบงานมงคล เป็นเพลงหน้าพาทย์ขั้นต้นที่นักดนตรีได้กันมากแต่เดิมอยู่แล้ว ในโหมโรงเช้า และโหมโรงเย็น ดังนั้นควรฝึกฝนให้แม่นยำ ไม่ควรต่อเพลงหน้าพาทย์หลายรอบจนเกินความจำเป็น เมื่อถึงเวลาใช้งาน ให้ใช้เป็นเพลง ๆ ไป เป็นการประกอบรูปลักษณะเพลงกลอง

รายการอ้างอิง

ครูเงิน. (2542). เพลงไทยตามนัยประวัติ. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.

วราวัชต์ ชูโต. (2549). ประสิทธิภาพของเพลงชาติไทย และผลกระทบที่มีต่อชนชั้นทางสังคม. วิทยานิพนธ์
นิเทศศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม